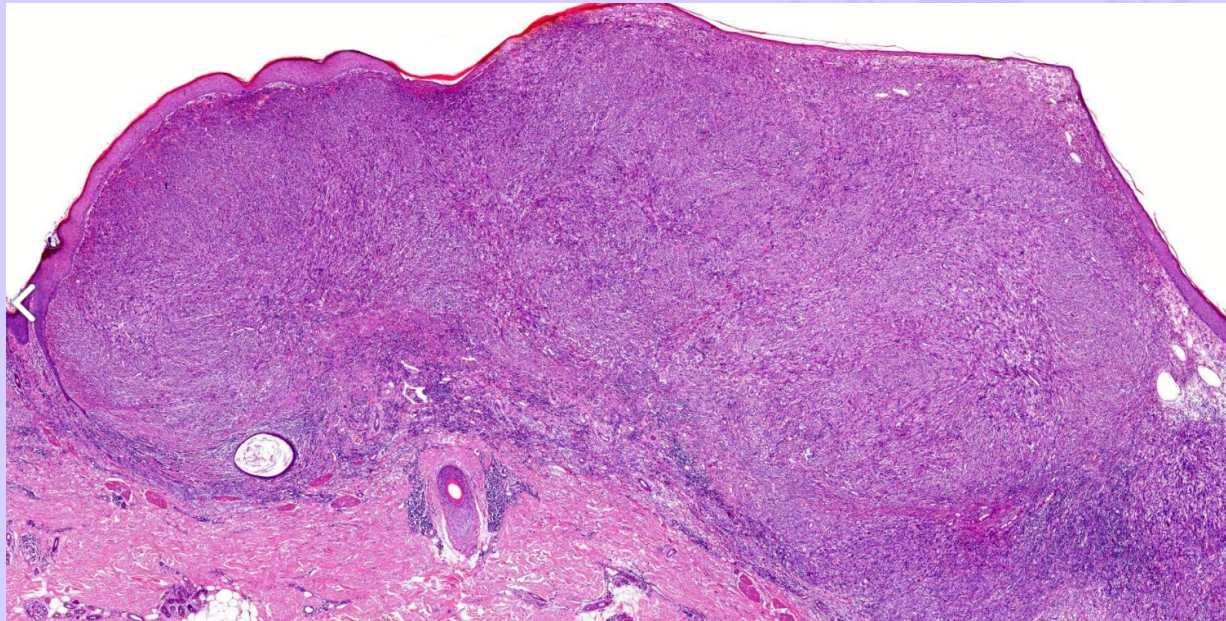

Melanóm

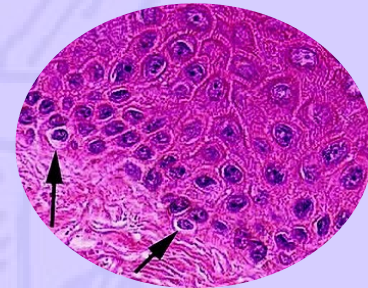

@greyspathology

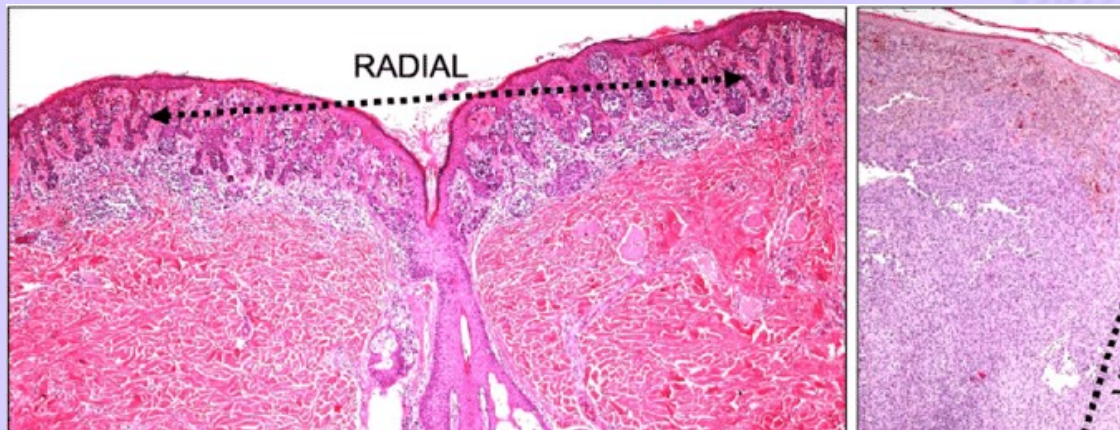
Čo je to melanóm a ako vzniká?

Melanóm je nádor, ktorý vznikol transformáciou melanocyту, čo je bunka produkujúca pigment.

Pri vzniku melanómu v prvej fáze dochádza k zmnoženiu a rastu melanocytov s rôznym stupňom dysplázie. Následne sa malígne transformujú v atypické formy. Ak sa nádor šíri radiálne v epidermis, nazývame to **radiálna rastová fáza**.

Vertikálna rastová fáza nastáva pri invázii do hĺbky dermis. Následne môže nádor invadovať do ciev.

@greyspathology

ABCDE

- **A** – Asymmetry (asymetria)
 - **B** – Border irregularity (nepravidelnosť ohraničenia)
 - **C** – Color variegation (farebná pestrosť)
 - **D** – Diameter (priemer) – > 6 mm
 - **E** – Evolution (vývoj) – pigmentová škvrna sa mení v čase
-
- **Rizikové faktory:** vek >50 rokov, vyššia citlivosť na slnečné žiarenie, časté spálenia, vyšší počet dysplastických névov alebo veľký kongenitálny névus, rodinný výskyt melanómu, solárium...

@greyspathology

Prognostické informácie

- Hrúbka tumoru v milimetroch – **BRESLOW** – najdôležitejší prognostický faktor. Čím hrubší, tým väčšia šanca metastázovania, tým horšia prognóza
- **Ulcerácia**
- **Počet mitóz** (na 1mm²)
- **Mikrosatelitóza**
- Anatomický stupeň invázie - **CLARK**

Clark		
Confined to epidermis	I	<
Invading papillary dermis	II	0
Abutting papillary-reticular junction	III	1
Invading reticular dermis	IV	>

@greyspathology

Histopatologické typy

1. Lentigo maligna melanoma
 2. Povrchovo sa šíriaci melanóm
 3. Nodulárny melanóm
 4. Akrolentiginózný melanóm
- Ďalšie:
 - Mukózný melanóm
 - Dezmoplastický melanóm
 - Melanóm so znakmi Spitzovho névu
 - Uveálny melanóm
 - Amelanocytický melanóm
 - A iné...

@greyspathology

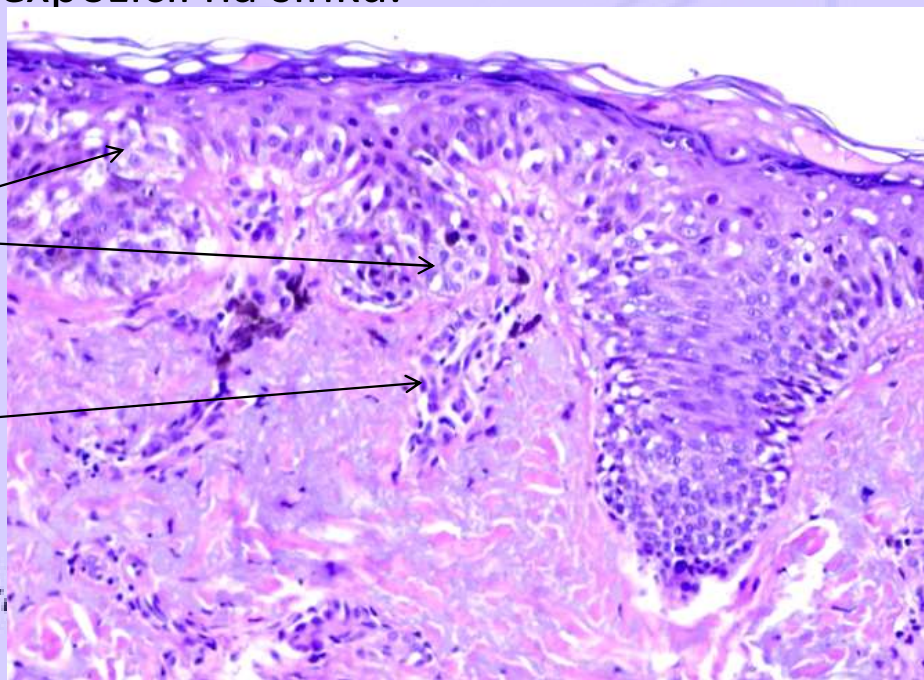

Lentigo maligna melanóm

- LMM začína najskôr ako lentigo maligna, čo je lézia prekursorová alebo charakteru carcinoma in situ (podľa toho, koho sa pýtate). Táto forma je teda neinvazívna. Ak získa charakter invázie, pridáme na záver názvoslovie „melanóm“ – lentigo maligna melanóm.
- Histologicky si všimnite **lineárnu proliferáciu** atypických melanocytov **v epidermis** a následne aj **inváziu ich do dermis**.
- Vzniká pri chronickej expozícii na slnku.

Atypické
melanocyty v
epidermis

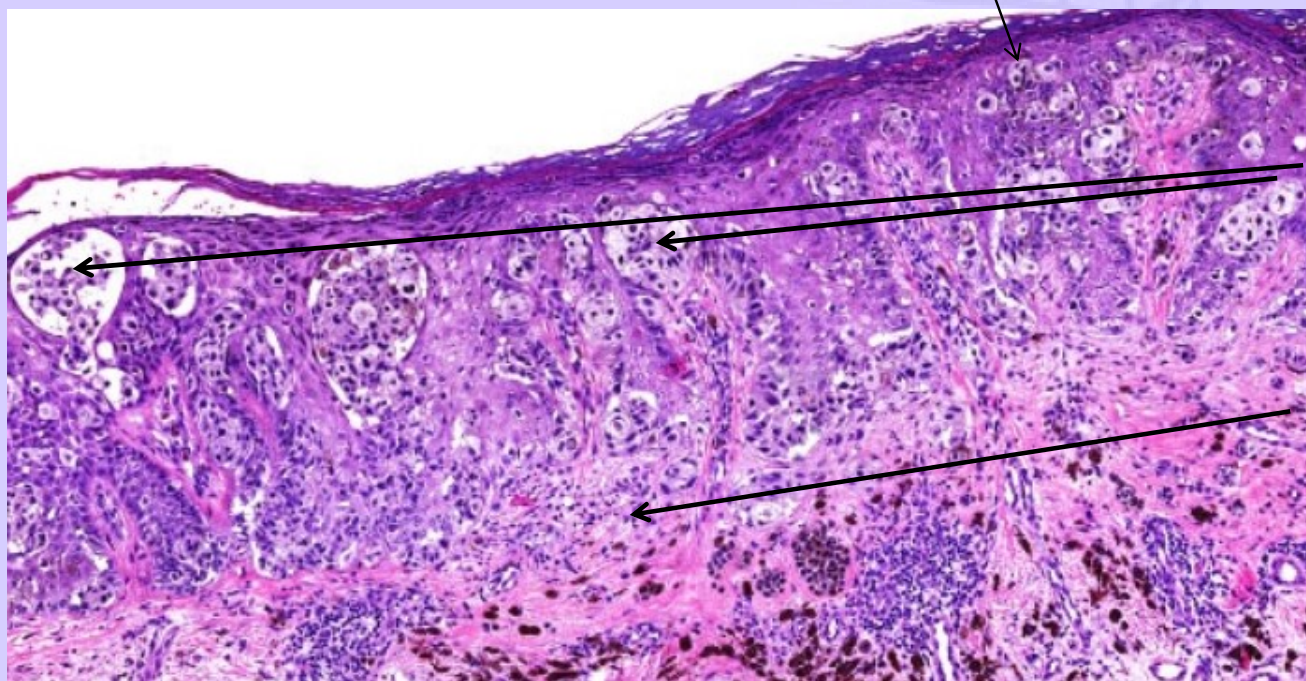
Invázia atyp.
melanocytov

@greyspatho

Povrchovo sa šíriaci melanóm

- Najčastejší typ, ktorý vzniká pri intermitentnej expozícii slnečnému žiareniu. Najčastejšie muži na trupe a ženy na dolných končatinách.
- Najskôr sa chová ako carcinoma in situ, ktorý rastie radiálne. Vtedy nemá sklony metastázovať. Neskôr začne prerastať invazívne smerom do dermis.
- Histologicky si všimnite „pagetoidnú“ distribúciu atypických melanocytov v hornej časti epidermis. Tvoria aj hniezda (v oblasti dermo-epidermálnej junkcie). Melanocyty nevyzrievajú, nájdeme aj početné mitózy.

Atypické
melanocyty
v epidermis

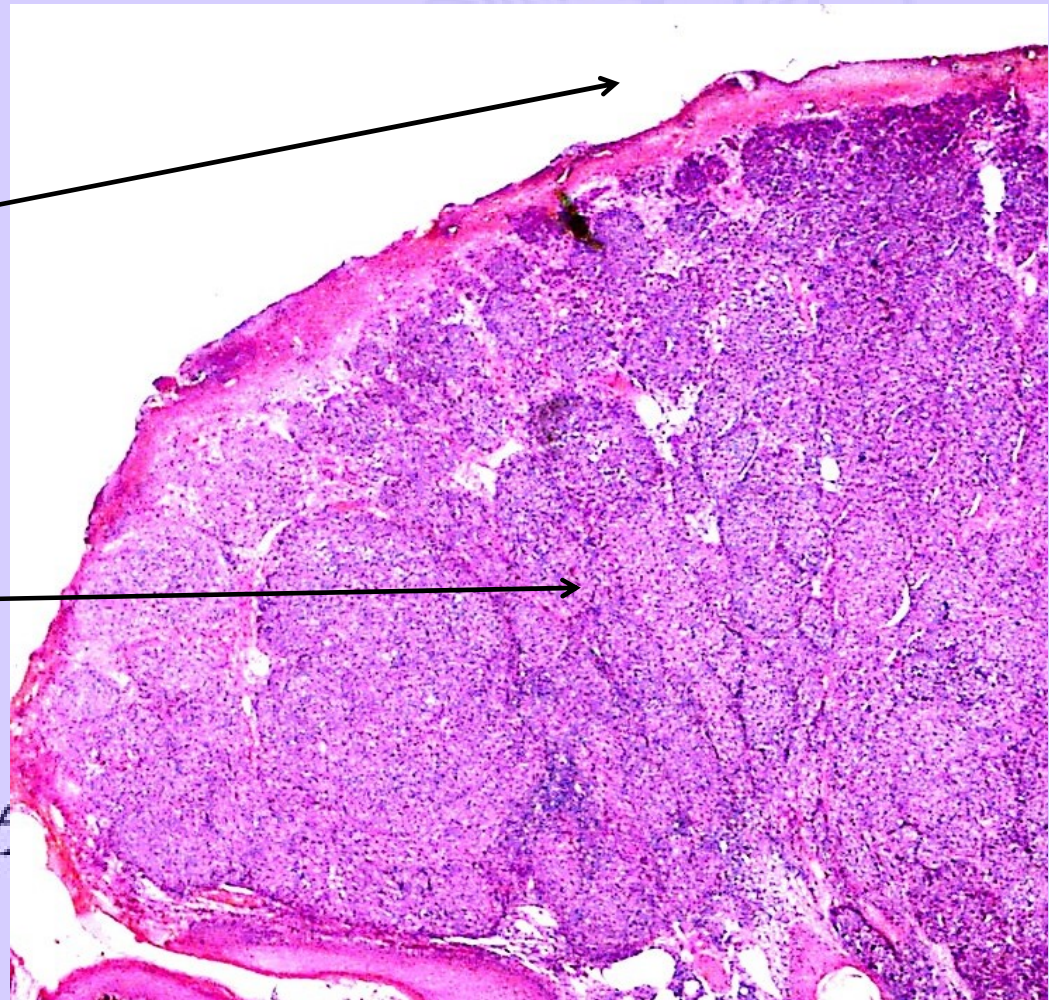
Invázia atyp.
melanocytov

Nodulárny melanóm

- Tento typ vzniká pri intermitentnej expozícii slnečnému žiareniu. Chýba mu fáza „carcinoma in situ“ ako u predchádzajúcich typoch.
- Rastie viac do hĺbky ako do šírky – nemá radiálnu fázu šírenia. Epidermis sa javí „normálna“ alebo stenčená.

**Stenčená
epidermis**

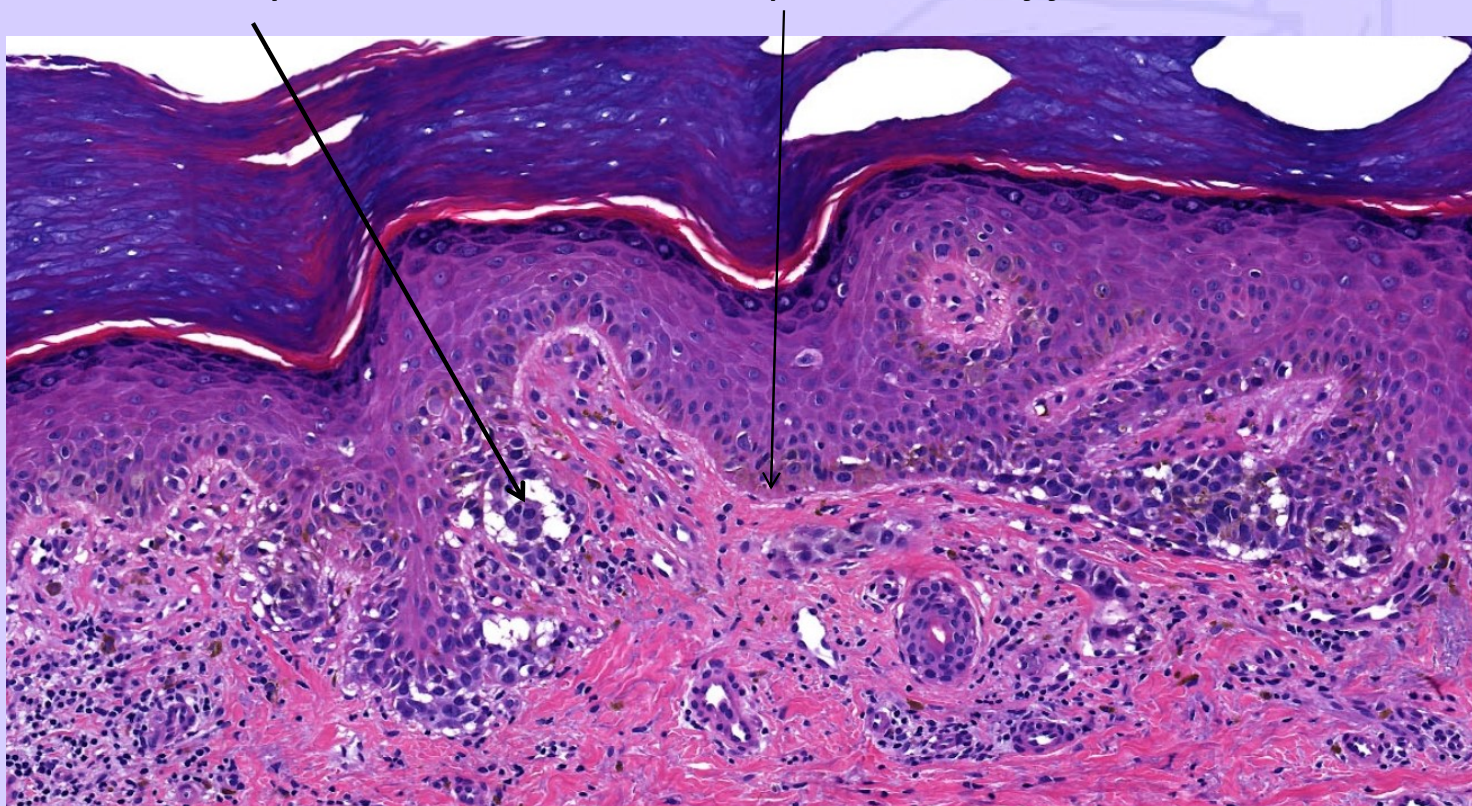
**Atypické
melanocyty
invadujúce
smerom do
dermis**

@greyspat

Akrolentiginózný melanóm

- Tento typ nádoru sa vyskytuje na dlaniach, chodidlách, pod nechtami (subunguálny typ). Nie je viazaný na expozíciu slnečnému žiareniu.
- Opäť sa chová najskôr ako carcinoma in situ, ktorý rastie radiálne v epidermis bez sklonu k metastázovaniu. Neskôr invaduje do dermis.
- Histologicky ho tvorí kontinuálna proliferácia atypických melanocytov v oblasti dermo-epidermálnej junkcie.

Take home message

- Ku skúške (aj do kliniky) je vhodné naučiť sa orientačne typy melanómov a klinické príznaky (ABCDE).
- Takmer každý typ začína ako „carcinoma in situ“ teda neprechádza bazálnou membránou. Po rokoch invaduje do dermis.
- Rád metastázuje. Prakticky všade.
- Preto je lepšie vybrať ho „čím skôr“. Vtedy je možné, že už samotná excízia (popr. reexcízia s dostatočnými resekčnými okrajmi) bude dostatočný liečebný výkon.
- Lentigo simplex (nemá atypie, je to „klasické znamienko“) nie je lentigo maligna a lentigo maligna nie je lentigo maligna melanoma.
- Zdroje obrázkov: ďakujem pathologyoutlines.com, wikiskripta.eu, wikipedia.com, dermnetnz.com za obrázky k výukovým účelom.

@greyspathology

